

КС - 27
29.08.1996г.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

София 29 август

1996 г.

НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ И-266/96

Конст. С. № 17/96 г.
г.н. д-р. Христов
Напр. 17. IX. 96 г.
2. IX. 96 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от Главния прокурор на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл.150, ал.1 и чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията на Република България правя искане да обявите за противоконституционна разпоредбата на § 15а от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за съдебната власт /ПЗРЗСВ/. Посоченият § 15а от ПЗРЗСВ противоречи на чл.чл.5, ал.2, 8, 117, ал.2, 119, ал.1, 129, ал.1 и 2, 133 и § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията на РБ. Съображенията ми са следните:

1. На първо място, преди да развия аргументи по същество за противоконституционността на § 15а от ПЗРЗСВ, считам, че атакувания законов текст е приет от Народното събрание при нарушаване на неговата компетентност, тъй като е използвана неконституционносъобразна правна форма за тълкуване на конституционна разпоредба. Със създадения, при това на основание § 4 от ПЗРК, нов § 15а в ПЗРЗСВ, се тълкува цитирания § 4, който регламентира срок за влизане в действие на определената с Конституцията организация на съдебната власт. Конституционният

2.

съд /КС/, обявявайки за противоконституционен идентичния с § 15а ПЗРЗСВ текст на т.2 от Решение на Народното събрание /НС/ от 28.06.1996 г. /реш. № 13/96 г. по к.д.№ 11/96 г./, изрично е отразил в мотивите на решението си, че по същество съдържанието на посочената т.2, сега възпроизведена като § 15а ПЗРЗСВ, е тълкуване на § 4 от ПЗРК. В тази връзка, освен цитираното Решение № 13/96 г. и в Решение № 3/92 г. КС е имал повод да подчертае, "че НС може да дава задължително тълкуване на конституционни норми, но това може да стане само по реда и при условията, при които Народното събрание изменя и допълва разпоредби на Конституцията ...".

Нарушаването от НС на конституционно признатата му компетентност е достатъчно основание да бъде обявен за противоконституционен § 15а от ПЗРЗСВ.

2. Конституцията на РБ с чл.8 и 117, ал.2 прогласи принципите за разделение на властите и за независимостта на съдебната власт. Няма текст в основния закон, който да регламентира правомощия на законодателната власт със закон или друг акт да ограничава, изменя или обвързва с условия упражняването на конституционната компетентност на Висшия съдебен съвет /ВСС/. С допълнението на устройствения закон на съдебната власт, предмет на обсъждане, се прави опит да се попречи на ВСС да изпълнява задължения, произтичащи от Конституцията - чл.5, ал.2, чл.119, ал.1, чл.129, ал.1 и 2 и § 4 от ПЗРК, което с оглед на изложеното по-горе е не само дерогиране на основни конституционни принципи, на груба намеса в работата на съдебната власт и на забрана за упражняване на конституционните й правомощия, но по същество е мораториум върху срок, определен с цитирания § 4 ПЗРК.

3. Законът за съдебната власт е в сила от 1994 г. и по този повод Конституционният съд със свое решение № 7/94 г. по

3.

к.д. № 10/94 г., тълкувайки § 4 от ПЗРК, прие, че влизането в сила на устройствения закон за съдебната власт не противоречи на основния закон, а представлява изпълнение от НС на конституционно задължение. В решението дословно е посочено: "Със ЗСВ се урежда нейното устройство. Като цяло законът влиза в сила, за да могат да се извършат редица необходими подготвителни действия в бъдеще, свързани със задействването на новата организация на съдебната власт". И друга част от мотивите на решението: "За да влезе в действие тази организация, трябва на първо място да бъде организационно създадена. Трябва да се създадат структурните звена, да се попълнят с кадри и т.н."

С оглед на изразеното становище от Конституционния съд за ВСС съществува задължение, произтичащо от чл.5, ал.2, чл.119, ал.1, чл.129, ал.2 и § 4 от ПЗРК, и от влезлия в сила ЗСВ, да започне изграждането на новата организация на съдебната власт. Приетото от НС допълнение към ЗСВ съдържа недопустима забрана, която противоречи на цитираните текстове от основния закон и създава очевидни пречки пред ВСС да изпълнява задължения, произтичащи от Конституцията.

4. Конституцията с чл.133 изчерпателно е посочила, че организацията и дейността на органите на съдебната власт, както и статутът на магистратите, следва да бъдат уредени със закон. Приетото допълнение на ЗСВ, две години след влизането му в сила и обвързващо изграждането на новата организация на съдебната власт с приемане на процесуалните закони противоречи и на чл.133 от Конституцията, защото не е делегирано като правомощие на НС. И това е логично, защото срокът в тази насока е посочен в самата Конституция. Законодателят не може да черпи права от виновното си поведение и да ограничава конституционните правомощия на съдебната власт.

4.

5. Въпросът за новата организация на съдебната власт и срокът за нейното осъществяване е определен с Конституцията. Законодателят няма право да променя този срок. Предприетите действия с приемането на §15а ПЗРЗСВ противоречат на Конституцията. Обстоятелството, че НС е приело през 1994 г. ЗСВ и изрично предвидило влизането му в сила, независимо от процесуалните закони, дава основание за единствения извод, че следва да се пристъпи към изграждането на съдебните органи, посочени в Конституцията и устройствения закон. Основание за този извод е и § 14 от ПЗРЗСВ, с който безусловно и незабавно се отменят ЗУС, ЗПр, ЗВСС и Указ № 1138/79 г. В този смисъл са и направените изводи в решение № 7/94 г. на КС, за предприемане на необходимите действия за изграждане на новата организация на съдебната власт.

С оглед на изложеното, моля да обявите за противоконституционна разпоредбата на § 15а от ПЗРЗСВ. Допълнително, след произнасянето Ви по допустимостта на искането, ще развия и други съображения за противоконституционност на атакуваната разпоредба.

С УВАЖЕНИЕ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

/Ив. Фатарчев/